

Ümumi məlumat	Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı	ART203, Rəsm 3, 6AKTS
	Departament	Memarlıq və dizayn departamenti
	Proqram (bakalavr, magistr)	Bakalavr
	Tədris semestri	2026/27-ci tədris ilinin payız semestri
	Fənni tədris edən müəllim (lər)	Həsənov Həsənağa Ədalət oğlu İskəndər Məmmədov Aleksandır oğlu Hüseyn İbrahimov
	E-mail:	hasan.hasanaga@khazar.org isgandar.mammadov@khazar.org huseyn.ibrahimov@khazar.org
	Mühazirə otağı/Cədvəl	Neftçilər korpusu, 104-cü otaq
	Məsləhət saatları	Tələbələrle razılaşdırılan vaxtlarda
Prerekvizitlər	Rəsm 2	
Tədris dili	Azərbaycan	
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	Məcburi	
Dərsliklər və əlavə ədəbiyyat	1. Skakova A.G. Rəsm və rəngkarlıq: SPO.-M. üçün dərslik: Yurayt, 2019 2. Makarova M.N. Rəsm və perspektiv. Nəzəriyyə və təcrübə. M.: "Akademik layihə", 2016 3. Azərbaycan incəsənəti, təsviri sənət, dekorativ-tədbiqi sənət. memarlıq-ensiklopedik məlumat kitabı, -Bakı: "Letter-press", c.1, -2010, -81S; c.2-3, -2011. -200S 4. R.Əfəndi. «Azərbaycan incəsənəti». Bakı, 2007 5. Azərbaycan Milli Ensiklopediyası. Bakı, 2007	
Kursun təsviri	“Rəsm” fənninin əsas məqsədi realistlik obrazın əsas anlayışlarını nəzərdə tutur. Fənnə obyektin üçölçülü fəzasının qavranılmasının xüsusiyyətləri və onun düz vərəqə ötürülməsi prinsipləri, ayrı-ayrı təsvirlərin öyrənilməsi kimi məsələlərə əsas diqqət yetirilir.	
Kursun məqsədləri	Rəsm fənni tələbələrin estetik dünyagörüşünü və hissiyyat aləmini inkişaf etdirmək, hadisələri bədii təsvir vasitələri ilə ifadə etmək bacarıqlarının mənimsədilməsi baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Ətraf aləmdə baş verən hadisələrin tələbələrə bədii təsvirlər (görüntülər, obrazlar) vasitəsi ilə praktiki şəkildə çatdırılması onlarda gerçəkliyi daha dərindən dərk etməyə şərait yaradaraq klassik akademik rəsm qaydalarını müəyyənləşdirmədir: hər hansı bir obyektin düzgün təsvirini etmək bacarığını, o cümlədən kömürlə rəsm çəkmək bacarığını əldə etmək.	

Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri	Kursun sonunda tələbə və dinləyicilərin aşağıdakı bilik və bacarıqları əldə etməsi gözlənilir: - Təsviri sənətin müxtəlif növlərinin ifadə vasitələrinin xüsusiyyətlərini biləcək; - Realist təsvirin əsası kimi təbiətdən rəsm çəkmək bacaracaq; - İncəsənət formasının qurulması nümunələri və onun qavrayış xüsusiyyətləri haqqında bilikləri biləcək; - Tələbələr gördükləri obyektlər qələmlə təsvir etməyi bacaracaq; - İşıq və kölgə ilə rəsmdə təsvir etməyi biləcək; - Əsas rəsm texnikasından və materiallardan istifadə etməyi bacaracaq.		
Tədris metodları	Mühazirə	-	
	Qrup müzakirəsi	-	
	Praktiki tapşırıqlar	+	
	Praktiki məsələnin təhlili	+	
	Digər	+	
Qiymətləndirmə	Komponentləri	Tarix/son müddət	Faiz (%)
	Davamiyyət		5 bal
	Aktivlik		5 bal
	Tapşırıq 1		10 bal
	Tapşırıq 2		10 bal
	Tapşırıq 3		10 bal
	Aralıq imtahanı		25 bal
	Final		35 bal
	Yekun		100 bal
Tədris qaydaları	Davamiyyət Tələbələrin bütün dərslərdə iştirakı vacibdir. Dərsə 10 dəqiqədən artıq gecikən tələbəyə qayıb yazılır. Buna baxmayaraq, tələbə dərs saatına buraxılır. Tələbələr müəyyən səbəblərdən (xəstəlik, ailə vəziyyəti və s.) dərslərin buraxılması haqqında məlumatı fakültə dekanlığına təqdim etməlidirlər. 25%-dən artıq dərs buraxan tələbələr imtahana buraxılmır. Tapşırıq Tapşırıqlara ayrılan 30 balın 10 balı aralıq imtahanına qədər işlənən 1 tapşırıq üçün, qalan 20 bal isə aralıq imtahanından sonra finala qədər işlənən 2 tapşırıq üçün nəzərdə tutulur. Aktivliyə ayrılan 5 bal isə dərs zamanı tələbənin aktivliyi, ev tapşırıqlarına nəzərdə tutulub. İmtahanlar Aralıq və final imtahanı hər ikisi təcrübi şəkildə keçirilir. Belə ki, imtahan üçün ayrılan 3 saat ərzində tələbələr qurulan natürmortu qara qələmlə rəsm edib və rəng olaraq sulu boyadan istifadə edərək tamamlamalıdırlar. Nəticədə bütün işlər kodlaşdırılıb və kurs müəlliminin tərəfindən dəyərləndirilir. Tələbənin imtahanda iştirakı və ya imtahana buraxılması ilə bağlı bütün məsələlər fakültə rəhbərliyi tərəfindən həll olunur.		

Fənni bitirmək qaydası Univesitetin qaydalarına müvafiq olaraq kursu bitirmək üçün ümumi müvəffəqiyyət faizi 60 % və daha yuxarı hesab edilir. Kəsri olan tələbə bu fənni növbəti semestr və ya növbəti il təkrarən götürə bilər. İmtahan qaydalarının pozuntuları Aralıq və yekun imtahanları vaxtı tələbə tərəfindən imtahanın gedişini pozmaq və köçürmələr qadağandır. Bu qaydaya əməl etməyən tələbənin imtahan işi ləğv olunur və tələbə 0 (sıfır) qiymət ilə imtahandan kənarlaşdırılır. Tələbənin davranış qaydaları Dərs zamanı dərs prosesini pozmağa və ya qeyri-etik hərəkətlər etməyə, həmçinin tələbələrin icazəsiz müzakirələrinə və mobil telefondan istifadəsinə icazə verilmir.			
Cədvəl (dəyişdirilə bilər)			
Həftə	Tarix	Fənnin mövzuları	Dərslik/Tapşırıqlar
1		Birinci tapşırıq: Gips yarpaq Format: A2 Texnika: sadə qələm	Yarpağın vərəq üzərində düzgün yerləşdirilməsi, ümumi ölçü və proporsiyaların müəyyənləşdirilməsi.
2		Gips yarpağın konstruktiv quruluşunun və əsas formalarının işlənməsi.	Yarpağın damarlarının, istiqamətinin və forma quruluşunun dəqiqləşdirilməsi.
3		Gips yarpağın həcmnin işıq-kölgə və tonal münasibətlər vasitəsilə işlənməsi.	İşıq və kölgə kütlələrinin müəyyənləşdirilməsi, tonal keçidlərin işlənməsi. Ədəbiyyat: 2· Makarova M.N. Rəsm və perspektiv. Nəzəriyyə və təcrübə. - M.: "Akademik layihə", 2016. – Səh. 50-65 (İşıq-kölgə prinsipləri).
4		Rəsmnin ümumiləşdirilməsi və yekun işlənməsi.	Detalların dəqiqləşdirilməsi, tonal bütövlüyün yaradılması və işin tamamlanması.

5		İkinci tapşırıq: David heykəlinin elementləri: gips göz və dodaq Format: A2	Elementlərin vərəq üzərində düzgün yerləşdirilməsi, ölçü və proporsiyaların müəyyənləşdirilməsi.
6		Gips gözün konstruktiv quruluşunun işlənməsi.	Gözün əsas formalarının, oxlarının və proporsional əlaqələrinin dəqiqləşdirilməsi.
7		Gips dodağın konstruktiv quruluşunun və həcmnin işlənməsi.	Dodağın forma quruluşunun, əsas müstəvilərinin və proporsiyalarının dəqiqləşdirilməsi.
8		Aralıq imtahanı	
9		Göz və dodağın işıq-kölgə vasitəsilə həcmli işlənməsi.	Əsas işıq və kölgə kütlələrinin, tonal keçidlərin və formanın plastikliyinin işlənməsi.
10		Göz və dodağın detallarının işlənməsi və ümumiləşdirilməsi.	Tonal bütövlüyün yaradılması, detalların dəqiqləşdirilməsi və işin yekunlaşdırılması.
11		3-cü tapşırıq - David heykəlinin elementləri: gips burun və qulaq Format: A2	Elementlərin vərəq üzərində düzgün yerləşdirilməsi, ölçü və proporsiyaların müəyyənləşdirilməsi.
12		Gips burunun konstruktiv quruluşunun işlənməsi.	Burunun əsas formalarının, oxlarının və proporsional əlaqələrinin dəqiqləşdirilməsi.

			yerinə yetirilməsi.
13		Gips qulağın konstruktiv quruluşunun və əsas formalarının işlənməsi.	Qulağın anatomik quruluşunun, istiqamət və proporsiyalarının dəqiqləşdirilməsi. Ədəbiyyat: 1· Skakova A.G. Rəsm və rəngkarlıq. - M.: Yurayt, 2019. – Səh. 70-85 (Tonal dəyərlər və modelləşdirmə).
14		Burun və qulağın forma və həcmnin işıq-kölgə vasitəsilə işlənməsi.	Əsas işıq-kölgə kütlələrinin və tonal keçidlərin müəyyənləşdirilməsi. Ədəbiyyat: 1· Skakova A.G. Rəsm və rəngkarlıq. - M.: Yurayt, 2019. – Səh. 70-85 (Tonal dəyərlər və modelləşdirmə).
15		Burun və qulağın detallarının işlənməsi və ümumiləşdirilməsi.	Tonal bütövlüyün yaradılması, detalların dəqiqləşdirilməsi və işin yekunlaşdırılması.
Final imtahanı			